

2 Ochrona prywatnego majątku członków zarządu

2/1 Sytuacje prawne wynikające z k.s.h., w których majątek zarządu jest zagrożony

Zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych członkowie zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością ponoszą odpowiedzialność cywilnoprawną w następujących przypadkach:

- jeżeli umyślnie lub przez niedbalstwo podali fałszywe dane w oświadczeniu o pokryciu kapitału zakładowego lub wniesieniu wkładów na podwyższony kapitał zakładowy (art. 291 k.s.h.),
- jeżeli, biorąc udział w tworzeniu spółki, wbrew przepisom prawa ze swojej winy wyrządzili spółce szkodę (art. 292 k.s.h.),
- jeżeli działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki wyrządzili spółce szkodę, chyba że nie ponoszą winy (art. 293 k.s.h.),
- jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna (art. 299 § 1 k.s.h.).

Odpowiedzialność
cywilna

Członkowie zarządu spółek akcyjnych ponoszą z kolei odpowiedzialność cywilnoprawną w następujących, wskazanych w Kodeksie spółek handlowych, przypadkach:

Przypadki

- jeżeli umyślnie lub przez niedbalstwo podali fałszywe dane w oświadczeniu o dokonaniu wpłat na akcje lub o wniesieniu wkładów na kapitał zakładowy lub podwyższony kapitał zakładowy (art. 479 k.s.h.),
- jeżeli, biorąc udział w tworzeniu spółki, wbrew przepisom prawa ze swojej winy wyrządzili spółce szkodę (art. 480 k.s.h.),
- jeżeli działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu wyrządzili spółce szkodę, chyba że nie ponoszą winy (art. 483 k.s.h.),
- jeżeli w związku z powstaniem spółki akcyjnej lub podwyższeniem jej kapitału zakładowego ze swojej winy zapewnili sobie albo osobie trzeciej zapłatę nadmiernie wygórowaną ponad wartość zwyczajną wkładów niepieniężnych albo nabywanego mienia lub też wynagrodzenie albo korzyści szczególne, niewspółmierne z oddanymi usługami (art. 481 k.s.h.),
- jeżeli współdziałali w wydaniu przez spółkę bezpośrednio lub za pośrednictwem osób trzecich akcji, obligacji lub innych tytułów uczestnictwa w zyskach albo podziale majątku i zamieścili w ogłoszeniach lub zapisach fałszywe dane lub w inny sposób dane te rozpowszechniali albo zataili okoliczności, które powinny być ujawnione (art. 484 k.s.h.).

Wskazane powyżej przypadki, w których członkowie zarządu spółek kapitałowych (spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych) ponoszą odpowiedzialność cywilnoprawną, a w więc *de facto* odpowiedzialność majątkową, podzielić

należy na odpowiedzialność członków zarządu względem spółki oraz ich odpowiedzialność wobec osób trzecich.

Dokonując takiego podziału, wskazać należy, iż odpowiedzialność majątkowa członków zarządu wobec spółki zachodzi w przypadku wyrządzenia spółce szkody na skutek:

- naruszenia przepisów prawa przy tworzeniu spółki,
- działania lub zaniechania sprzecznego z prawem lub postanowieniami statutu spółki,
- działania polegającego na zapewnieniu sobie albo osobie trzeciej nadmiernych korzyści w toku powstania spółki akcyjnej lub podwyższenia jej kapitału zakładowego.

**Odpowiedzialność
majątkowa**

Odpowiedzialność majątkowa członków zarządu wobec osób trzecich zachodzi natomiast w następujących przypadkach:

- jeżeli umyślnie lub przez niedbalstwo podali fałszywe dane w oświadczeniu o pokryciu kapitału zakładowego lub wniesieniu wkładów na podwyższony kapitał zakładowy, odpowiadają wobec wierzycieli spółki solidarnie ze spółką przez trzy lata od dnia zarejestrowania spółki lub zarejestrowania podwyższenia kapitału,
- jeżeli umyślnie lub przez niedbalstwo podali fałszywe dane w oświadczeniu o dokonaniu wpłat na akcje lub o wniesieniu wkładów na kapitał zakładowy lub podwyższony kapitał zakładowy, odpowiadają wobec wierzycieli spółki solidarnie ze spółką przez trzy lata od dnia zarejestrowania spółki lub zarejestrowania podwyższenia kapitału zakładowego,

**Odpowiedzialność
majątkowa wobec
osób trzecich**

- jeżeli egzekucja przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie ze spółką za jej zobowiązania.

■ **Odpowiedzialność solidarna**

Celowe jest w tym miejscu wyjaśnienie, iż odpowiedzialność solidarna dłużników (spółki i członków zarządu) polega na tym, iż wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalania pozostałych. Innymi słowy, istota solidarnej odpowiedzialności członka zarządu spółki kapitałowej za zobowiązania spółki polega w szczególności na tym, iż wierzyciel spółki uprawniony jest dochodzić całego swego roszczenia od każdego członka zarządu, ten zaś odpowiada za to zobowiązanie osobiście całym swoim majątkiem.

Powracając do przedstawionego powyżej podziału, warto wreszcie wyjaśnić, iż odpowiedzialność majątkowa członków zarządu za rozpowszechnianie fałszywych danych, a więc za działania dezinformacyjne, o których mowa w art. 484 k.s.h., zachodzi zarówno wobec spółki, jak i wobec osób trzecich, które doznały na skutek tych działań szkody.

Odpowiedzialność z art. 299 k.s.h.

■ **Odpowiedzialność za zobowiązania spółki**

Omówienie charakteru i przesłanek odpowiedzialności majątkowej członków zarządu, przewidzianej przepisami Kodeksu spółek handlowych rozpocząć należy od odpowiedzialności uregulowanej w art. 299 k.s.h., a więc od odpowiedzialności członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością za zo-